# Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0718

(mr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter, en mr. M.C. Mulder, secretaris)

| | |
|---|---|
| Datum uitspraak | 20 augustus 2024 |
| Klacht van | De heer [naam 1] en mevrouw [naam 2], verder te noemen de consumenten |
| Tegen | Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank |
| Aard uitspraak | Bindend advies |
| Uitkomst | Vordering afgewezen |
| Bijlage | Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de algemene voorwaarden |

## Samenvatting

De consumenten hebben in 2006 bij de bank een doorlopend hypotheekkrediet afgesloten voor onbepaalde tijd. De bank heeft het krediet in 2023 opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden omdat zij met dit product stopt. De consumenten zijn het hier niet mee eens. Zij menen dat de bank niet tot opzegging bevoegd is en ook achten zij de opzegging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. De commissie is in lijn met haar eerdere uitspraken van oordeel dat de opzegging van de bank naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is. De vordering wordt afgewezen.

## 1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) de aanvullende stukken van de consumenten en 3) het verweerschrift van de bank.

1.2 De bank is in deze procedure vertegenwoordigd door mr. S. Brenninkmeijer, advocaat, kantoorhoudende te Utrecht.

1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.4 De consumenten en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

## 2. Het geschil

*Wat is er gebeurd?*

2.1 De consumenten hebben op 23 juni 2006 een overeenkomst van doorlopend krediet, een Rabobank Hypotheekkrediet op betaalrekening, gesloten met de bank met een kredietlimiet van € 40.000,- (hierna: het Hypotheekkrediet).

Op deze overeenkomst zijn de Algemene voorwaarden voor betaalrekeningen uit 2004 (hierna: de algemene voorwaarden uit 2004) en de Algemene Bankvoorwaarden uit 1995 (hierna: de ABV 1995) van toepassing verklaard. De relevante bepalingen uit deze voorwaarden zijn opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

2.2 De consumenten maken al langere tijd geen gebruik van het Hypotheekkrediet.

2.3 Per brief van 12 september 2023 heeft de bank het Hypotheekkrediet opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden. In de brief is opgenomen dat de bank het Hypotheekkrediet niet meer passend vindt in deze tijd en bij de maatschappelijke ontwikkelingen. De bank heeft aangegeven eenmalig € 100,- aan de consumenten te vergoeden als het saldo van de betaalrekening op de beëindigingsdatum positief is.

2.4 De consumenten hebben op 3 oktober 2023 bezwaar gemaakt tegen deze opzegging. Verdere correspondentie tussen partijen heeft niet tot een oplossing geleid, zodat de consumenten de klacht hebben voorgelegd aan Kifid. De bank heeft het Hypotheekkrediet nog niet beëindigd en heeft aangegeven eerst de uitkomst van deze procedure af te wachten.

*De klacht en vordering*

2.5 De consumenten vorderen dat de bank het Hypotheekkrediet in stand houdt en de opzegging intrekt. Zij voeren daarvoor de volgende argumenten aan.

2.6 Het Hypotheekkrediet is aangegaan voor onbepaalde tijd en opzegging van het Hypotheek-krediet is niet overeengekomen. Door het Hypotheekkrediet op te zeggen, pleegt de bank contractbreuk. Op de overeenkomst zijn voorts de algemene voorwaarden uit 2004 van toepassing en niet de meest recente Voorwaarden betalen en online diensten uit 2022. In de algemene voorwaarden uit 2004 zijn geen argumenten te vinden die de opzegging kunnen rechtvaardigen.

2.7 Daarnaast vinden de consumenten de door de bank opgegeven reden onbegrijpelijk en onaanvaardbaar. De consumenten voeren aan dat de beëindiging voor hen onaanvaardbare gevolgen heeft. Zij willen het Hypotheekkrediet achter de hand houden als buffer in geval van onvoorziene uitgaven en om bijvoorbeeld te zijner tijd uitvaartkosten van een van hen beiden te betalen. Deze mogelijkheid geeft de consumenten, die gepensioneerd zijn, een bepaalde gemoedsrust. Daarnaast speelt volgens de consumenten mee dat zij langer dan vijftig jaar klant zijn van de bank. Ook hebben de consumenten een goed pensioen en vertegenwoordigt het onderpand een overwaarde van ongeveer € 500.000,-, zodat de bank geen enkel risico loopt. Dit maakt de beslissing van de bank om te stoppen met het Hypotheekkrediet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar, aldus de consumenten.

*Het verweer*

2.8 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consumenten. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

## 3. De beoordeling

*Een opmerking vooraf*

3.1 Tijdens de procedure heeft de bank aangegeven dat de vordering kan worden beoordeeld aan de hand van de algemene voorwaarden uit 2004 en de ABV 1995. De commissie zal daarom de algemene voorwaarden uit 2004 en de ABV 1995 bij haar oordeel betrekken.

*Waar deze zaak om gaat*

3.2 De commissie moet beoordelen of de bank het Hypotheekkrediet met de consumenten in stand moet houden. De commissie is van oordeel dat de bank dit niet hoeft te doen. Zij licht dit oordeel als volgt toe.

*De bank heeft een opzegbevoegdheid*

3.3 De commissie stelt voorop dat partijen een opzeggingsbevoegdheid van de bank zijn overeengekomen in artikel 14, onder d sub 2 van de algemene voorwaarden uit 2004 en artikel 30 van de ABV 1995. De bank mocht het Hypotheekkrediet daarom opzeggen.[1] Deze bevoegdheid is echter niet onbeperkt. De bank mag van deze bevoegdheid geen gebruik maken indien dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.[2]

*De bank mag deze opzegbevoegdheid ook in dit geval gebruiken*

3.4 Nu de bank een opzegbevoegdheid heeft, zal de commissie vervolgens moeten beoordelen of de bank hiervan in de gegeven omstandigheden gebruik mag maken. Bij deze beoordeling zal de commissie de belangen van de bank afwegen tegen de belangen van de consumenten. Alle omstandigheden van het geval wegen daarbij mee.

3.5 De commissie neemt als uitgangspunt – onder verwijzing naar haar vaste lijn[3] – dat het de bank in beginsel vrijstaat om haar (strategisch) beleid te bepalen en tot de conclusie te komen dat bepaalde producten niet meer passen in het nieuwe beleid. De bank heeft haar beleidsbeslissing toegelicht.

---

[1] Daarnaast zijn duurovereenkomsten voor onbepaalde tijd, zoals het Hypotheekkrediet, in beginsel ook opzegbaar als er geen opzegmogelijkheid is overeengekomen. Dit volgt uit Hoge Raad 28 oktober 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ9854, te vinden op www.rechtspraak.nl. Wel kunnen de eisen van redelijkheid en billijkheid nadere eisen stellen aan de opzegging.
[2] Hoge Raad 2 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:141, te vinden op www.rechtspraak.nl.
[3] Zie onder andere Geschillencommissie Kifid 2024-0475, te vinden op www.kifid.nl/uitspraken.

Het Hypotheekkrediet, dat geen aflossingsverplichting of opnamebeperkingen kent, past volgens de bank niet meer bij de huidige tijd en bij de visie die zij heeft op een 'Financieel gezond leven'. Het product kent bijvoorbeeld risico's waarvan de consumenten zich onvoldoende bewust kunnen zijn en de besteding is niet getoetst op basis van de huidige financiële situatie van de klant. Ook vanuit toezichthouders en instanties zoals het NIBUD en de Consumentenbond wordt steeds meer de nadruk gelegd op verantwoord lenen. Het product kan daarom sinds 2015 niet meer worden afgesloten en de bank wil nu ook de lopende overeenkomsten voor al haar klanten beëindigen.

3.6 Naar het oordeel van de commissie heeft de bank hiermee voldoende onderbouwd dat zij een zwaarwegend belang heeft bij het stopzetten van het Hypotheekkrediet voor al haar klanten, waaronder dus ook de consumenten.

3.7 Daarnaast is de commissie van oordeel dat de bank voldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de consumenten. Zo heeft de bank een opzegtermijn gehanteerd van twee maanden. Verder blijven de consumenten de beschikking houden over de betaalrekening die aan het Hypotheekkrediet was gekoppeld. Ook zal de bank de consumenten compenseren met een vergoeding van € 100,-. Daarnaast heeft de bank in de tussenliggende periode met de consumenten alternatieven voor het Hypotheekkrediet besproken. De commissie begrijpt de argumenten van de consumenten zo, dat zij stellen dat deze alternatieven onvoldoende tegemoetkomen aan hun wens om - indien nodig - een grote(re) uitgave te kunnen doen. Maar niet gesteld, en ook niet gebleken, is dat de consumenten het Hypotheekkrediet op dit moment nodig hebben. Ook is niet voorzienbaar of en wanneer zij dit wel nodig zullen hebben. Verder hebben de consumenten niet gesteld dat zij geen andere mogelijkheden hebben om de gewenste buffer op te bouwen. De commissie acht het invoelbaar dat de consumenten een bepaalde gemoedsrust ontlenen aan de mogelijkheden die het Hypotheekkrediet hen biedt. Maar die omstandigheid legt, in het licht van het hiervoor weergegeven belang van de bank, onvoldoende gewicht in de schaal.

3.8 De commissie komt daarmee tot het oordeel dat de opzegging van de bank naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

*Conclusie*

3.9 De bank heeft het Hypotheekkrediet mogen opzeggen en zij hoeft de opzegging niet in te trekken. De klacht van de consumenten is ongegrond.

*Ambtshalve toetsing*

3.10 Voor de beoordeling van de klacht zijn artikel 14 onder d sub 2 van de algemene voorwaarden uit 2004 en artikel 30 ABV 1995 van belang. Deze bedingen zijn door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht beide bedingen niet in strijd met deze regelgeving.

## 4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

*Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.*

*Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.*

## Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

## Bijlage - Relevante bepalingen uit de algemene voorwaarden

### Algemene voorwaarden voor betaalrekeningen 2004

**14 Rabo Hypotheekkrediet op betaalrekening**

*(...)*
*d Duur en einde krediet*
*Het krediet is voor onbepaalde tijd verstrekt en eindigt in de onderstaande gevallen:*

1. *Het krediet eindigt, en een door de rekeninghouder verschuldigd debetsaldo is terstond en zonder opzegging, ingebrekestelling of ander formaliteit opeisbaar, indien:*
   - *(...)*
2. *De bank mag het krediet altijd zonder opgaaf van redenen opzeggen, bijvoorbeeld in het geval de relatie met de rekeninghouder naar haar oordeel een gevaar is of kan zijn voor de aantasting van de integriteit van de financiële sector en/of de bank. Hierdoor eindigt het krediet en wordt een nog verschuldigd debetsaldo onmiddellijk opeisbaar.*

### Algemene Bankvoorwaarden 1995

**30. Opzegging van de relatie**

*De relatie tussen de cliënt en de bank kan zowel door de cliënt als door de bank worden opgezegd. Indien de bank de relatie opzegt, zal zij de cliënt desgevraagd de reden van die opzegging meedelen. Na opzegging van de relatie zullen de tussen de cliënt en de bank bestaande individuele overeenkomsten zo spoedig mogelijk worden afgewikkeld met inachtneming van de daarvoor geldende termijnen. Tijdens die afwikkeling blijven deze Algemene Voorwaarden van kracht.*